

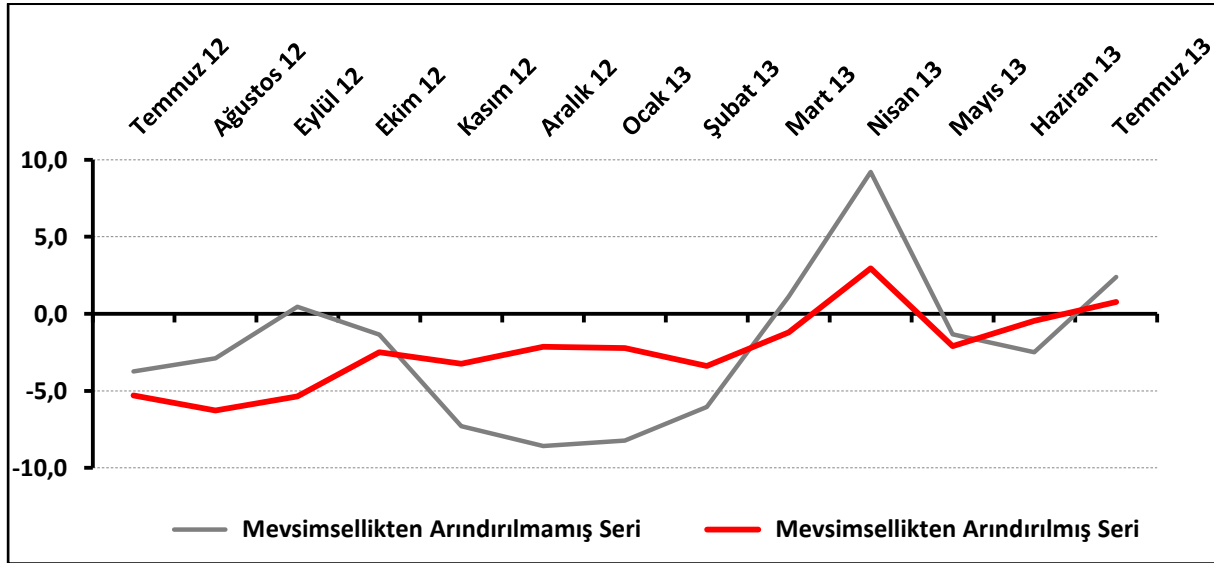
İLERİYE YÖNELİK OLUMLU BEKLENTİLER TEPE'Yİ YÜKSELTİYOR

TEPE, Temmuz 2013'te hem geçen aya hem de geçen yıla göre yükseldi. TEPE'de işlerdeki toparlanma algısı ise aynı dönemlerde düşüş gösterdi. Ancak önümüzdeki 3 aydaki satış beklentileri serideki en yüksek seviyeye ulaştı. AB'de ve Euro Bölgesi'nde perakende güveni geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi.

TEPE, geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Mayıs ayındaki düşüşün ardından haziran ayında yükselen TEPE, temmuz ayında da yükselişini sürdürdü. TEPE, Temmuz 2013'te 0,8 değerini aldı. TEPE bir önceki aya göre 1,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 6,1 puan yükseldi.

Şekil-1. TEPE (Temmuz 2012 – Temmuz 2013)

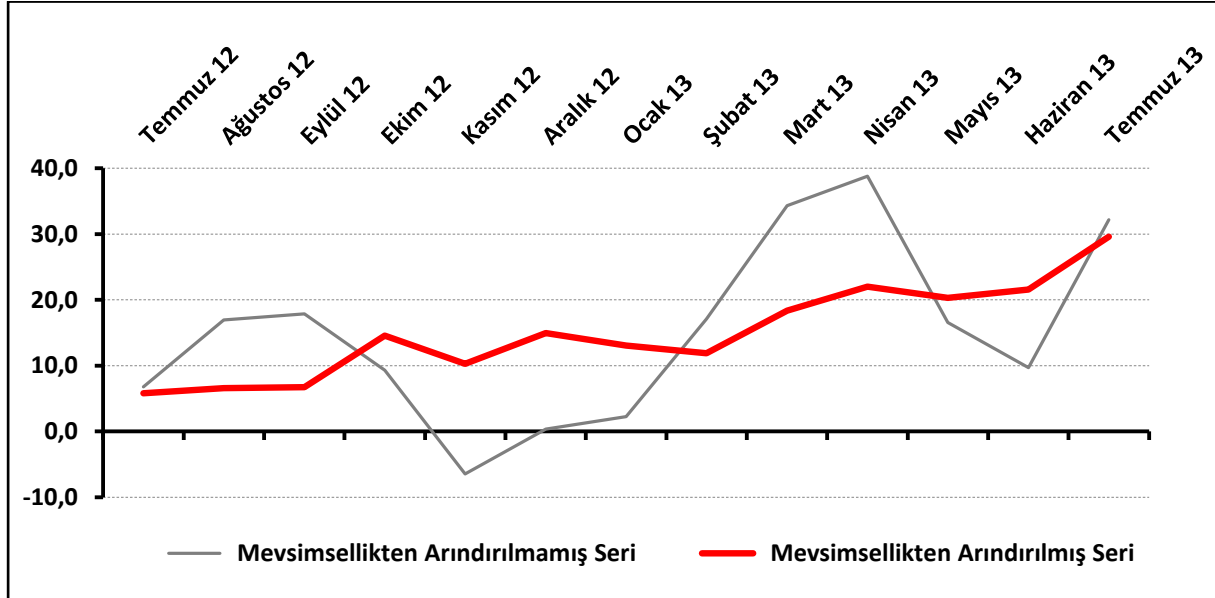
Tablo-1. TEPE (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-21,5	-23,2	-22,8	-15,0	-17,2	-21,1	-22,8	-21,6
2009	-21,7	-21,9	-18,2	-15,3	-11,8	-8,2	-9,1	-11,4	-12,2	-10,9	-6,0	-10,6
2010	-10,4	-7,1	-7,0	-6,2	-8,6	-7,5	-4,4	-1,9	0,1	0,2	1,2	-1,2
2011	7,0	5,5	1,8	0,8	1,9	3,5	0,5	-4,2	-2,3	-0,9	-2,3	4,1
2012	-2,4	-1,1	-1,5	-6,6	-2,6	-6,6	-5,3	-6,3	-5,4	-2,5	-3,2	-2,1
2013	-2,2	-3,4	-1,2	3,0	-2,1	-0,5	0,8					

Satış beklentileri, serideki en yüksek seviyeye ulaştı:

Temmuz 2013'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 50,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 17,9 düzeyinde kaldı. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklentilerin denge değeri Temmuz 2013'te 29,6 puan oldu. Satış beklentileri Mayıs 2008'den bu yana en yüksek değerini aldı. Beklentilerde Temmuz 2012'ye göre 23,8 puanlık, Haziran 2013'e göre ise 8 puanlık artış oldu. Son 2 yılda haziran ayından temmuz ayına geçerken ortaya konan satış beklentileri bu yıl yükseldi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Temmuz 2012 – Temmuz 2013)

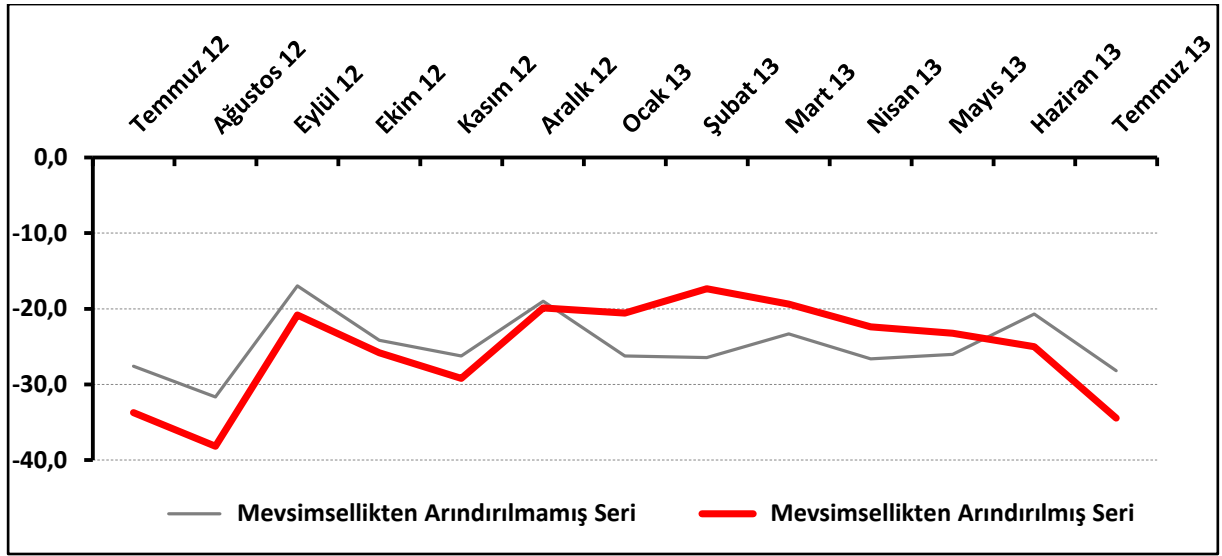
Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-28,0	-32,5	-27,0	-17,6	-21,5	-24,6	-27,8	-27,2
2009	-25,3	-26,0	-29,3	-17,5	-13,0	-1,4	-7,8	-13,0	-4,6	-6,7	-0,1	-8,1
2010	-6,4	-6,6	3,2	1,6	-2,2	-6,2	1,1	4,4	3,3	5,9	9,7	12,4
2011	21,6	23,7	16,8	13,1	18,1	18,5	13,2	11,1	12,0	11,4	13,0	17,8
2012	11,3	15,8	14,3	8,7	8,3	9,2	5,8	6,6	6,7	14,6	10,3	14,9
2013	13,1	11,9	18,3	22,0	20,3	21,6	29,6					

İşlerdeki toparlanma algısı düştü:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Temmuz 2013'te sıfırın altında 34,4 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine kıyasla Haziran 2013'e göre 0,7 puanlık, Temmuz 2012'ye göre ise 9,4 puanlık düşüş oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Temmuz 2012 – Temmuz 2013)

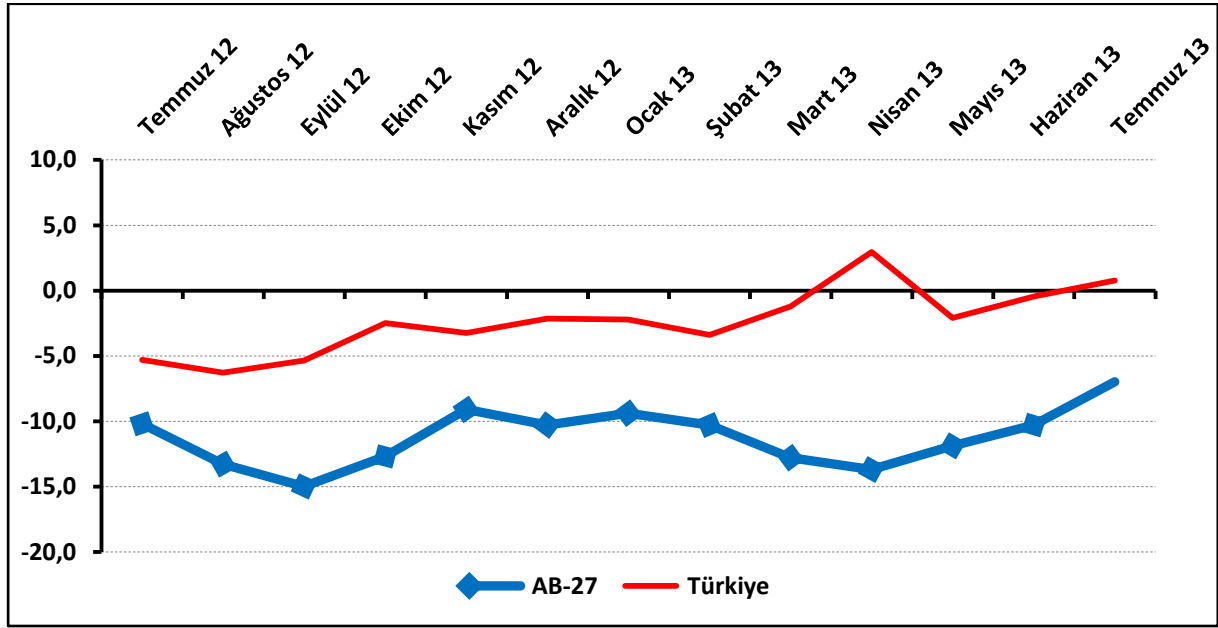
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-53,6	-73,4	-75,2	-57,4	-68,1	-61,0	-69,8	-71,3
2009	-57,6	-48,0	-53,7	-55,8	-50,7	-42,7	-48,4	-51,2	-73,8	-55,7	-48,5	-51,1
2010	-37,5	-34,8	-37,5	-34,8	-30,2	-37,2	-30,6	-18,8	-20,0	-20,0	-13,0	-15,3
2011	-13,6	-14,0	-17,1	-17,1	-23,4	-7,7	-9,1	-17,5	-12,9	-19,6	-21,8	-22,6
2012	-26,2	-24,0	-27,2	-23,1	-27,1	-35,5	-33,7	-38,1	-20,8	-25,8	-29,2	-19,9
2013	-20,6	-17,3	-19,4	-22,4	-23,2	-25,0	-34,4					

AB’de güven geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Temmuz 2013’te sıfırın altında 7 değerini aldı. AB-27’de geçen aya göre 3,3 puanlık, geçen yılın aynı dönemine göre ise 3,2 puanlık artış oldu. Türkiye son 1 yılda hem AB-27’ye hem de Euro Bölgesi’ne göre daha iyi bir performans sergiledi.

Şekil-4. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2012 – Temmuz 2013)

Tablo-4. AB-27 (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	-0,8	-0,2	0,8	-6,0	-4,4	-7,1	-13,1	-13,5	-14,7	-19,4	-20,0	-26,8
2009	-26,5	-25,1	-22,9	-23,3	-16,0	-15,5	-13,4	-11,0	-8,4	-9,1	-5,1	-4,0
2010	-4,1	-4,2	-5,5	0,1	-4,4	-3,8	-0,4	0,2	0,8	2,6	3,0	7,5
2011	3,0	0,6	0,3	-3,4	-2,6	-2,4	-4,8	-10,7	-12,8	-12,0	-13,4	-11,3
2012	-13,9	-11,8	-11,2	-8,3	-14,5	-9,9	-10,2	-13,3	-15,0	-12,7	-9,1	-10,3
2013	-9,4	-10,3	-12,8	-13,7	-11,9	-10,3	-7,0					

Perakende güveni Euro Bölgesi'nde de yükseldi:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında; Slovenya'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Slovenya'yı, Litvanya, İspanya ve Yunanistan takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Finlandiya'da yaşandı. Avusturya ve Slovakya en fazla düşüş yaşanan diğer ülkeler oldu. Geçen aya göre en fazla artış ise İngiltere'de oldu. AB-27 Perakende Güven Endeksi, Euro Bölgesi'ne oranla daha iyi bir performans sergiledi.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Haziran 2013 ve Temmuz 2012'ye göre) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

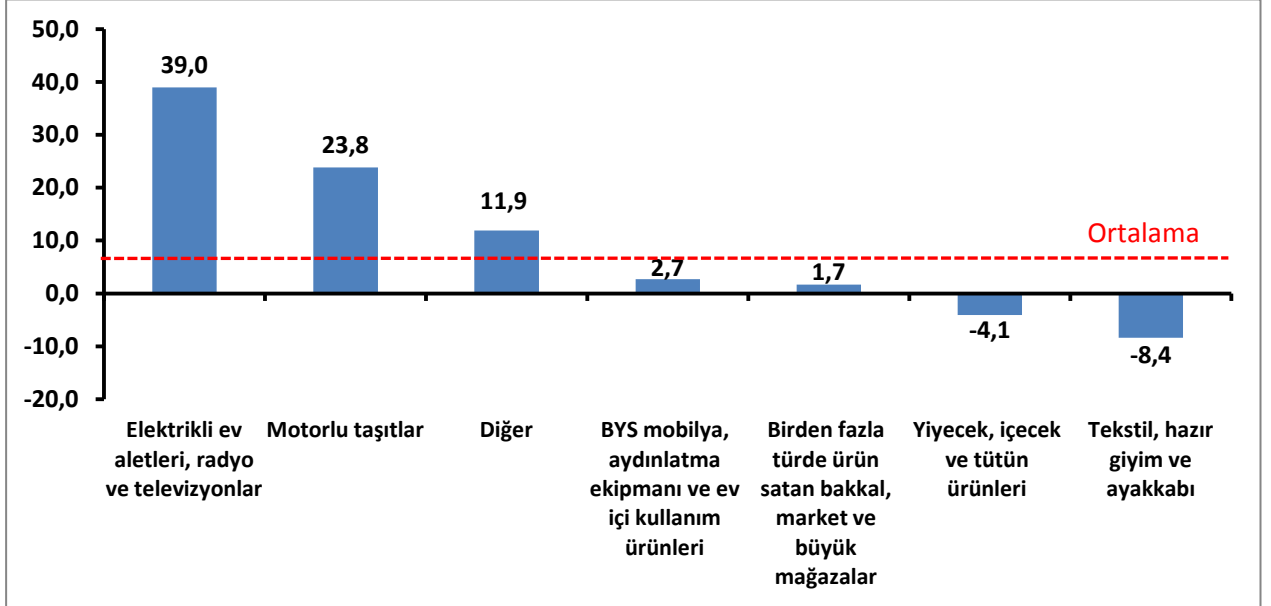
Ülkeler	Temmuz 2012'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Haziran 2013'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Slovenya	14,4	4,2
Litvanya	13,8	-5,2
İspanya	11,7	3,2
Yunanistan	10,0	-1,9
Portekiz	9,8	3,2
İngiltere	8,9	13,4
İsveç	8,8	3,9
Türkiye	6,1	1,3
Macaristan	4,6	0,5
İtalya	4,5	1,7
AB-27	3,2	3,3
Euro Bölgesi-17	1,2	0,9
Bulgaristan	0,3	-0,6
Belçika	-0,3	3,0
Letonya	-0,5	-0,5
Almanya	-0,6	0,6
Polonya	-1,2	-0,3
Romanya	-1,8	-2,5
Fransa	-1,9	1,5
Kıbrıs Rum Kesimi	-2,6	2,3
Çek Cumhuriyet	-3,2	0,9
Hollanda	-3,5	-4,2
Estonya	-3,9	-5,0
Slovakya	-8,6	-4,7
Avusturya	-10,5	-6,0
Finlandiya	-16,2	0,9

*Sıralama Temmuz 2012 değişimine göre yapılmıştır.

Perakende güveni en fazla elektronik sektöründe arttı:

Alt sektörler itibariyle bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre, elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörü en iyi performansı gösteren sektör oldu. Bu sektörü; motorlu taşıtlar, “Diğer” (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) sektörleri izledi. Mobilya ve aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri ve birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar sektörlerinde geçen yıla göre artış ortalamadan düşük oldu. Bu beş sektörün dışında kalan yiyecek, içecek ve tütün ürünleri ve tekstil, hazır giyim ve ayakkabı sektörlerinde düşüş oldu. Temmuz 2013’te en fazla düşüş ise tekstil, hazır giyim ve ayakkabı sektöründe oldu.

Şekil-5. Alt sektör bazında TEPE’nin Temmuz 2013’te bir önceki yılın aynı dönemine göre değişimi (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Beklentiler yükselirken, toparlanma algısı düştü:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında; Haziran 2013'e göre "önümüzdeki 3 aydaki sipariş, satış, satış fiyatı ve gelecek 12 ayda mağaza sayısı beklentilerinde" artış yaşandı. Onun dışındaki diğer beklenti ve mevcut durumlarda düşüş oldu. En fazla artış "önümüzdeki 3 aydaki satış beklentilerinde" olurken, en fazla düşüş "geçen yıla aya göre işlerin durumunda" gerçekleşti. Temmuz 2012'ye göre de benzer durum yaşandı. En fazla artış "önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş ve satış beklentilerinde" oldu. Hem geçen aya hem de geçen yıla göre "önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisinin" düşmesi dikkat çekti.

Tablo-6. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Sorular	Endeks 07/2012	Endeks 06/2013	Endeks 07/2013	Bir önceki aya göre değişim 07/2013	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2013
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-35,2	-35,9	-39,9	-4,0	-4,7
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	14,1	14,1	11,9	-2,2	-2,2
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	0,3	6,4	12,4	6,0	12,1
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	5,8	21,6	29,6	8,0	23,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	6,9	5,7	5,4	-0,3	-1,5
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	11,0	8,3	13,8	5,5	2,8
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-33,7	-25,0	-34,4	-9,4	-0,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	6,5	6,4	11,2	4,8	4,7

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-6'daki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

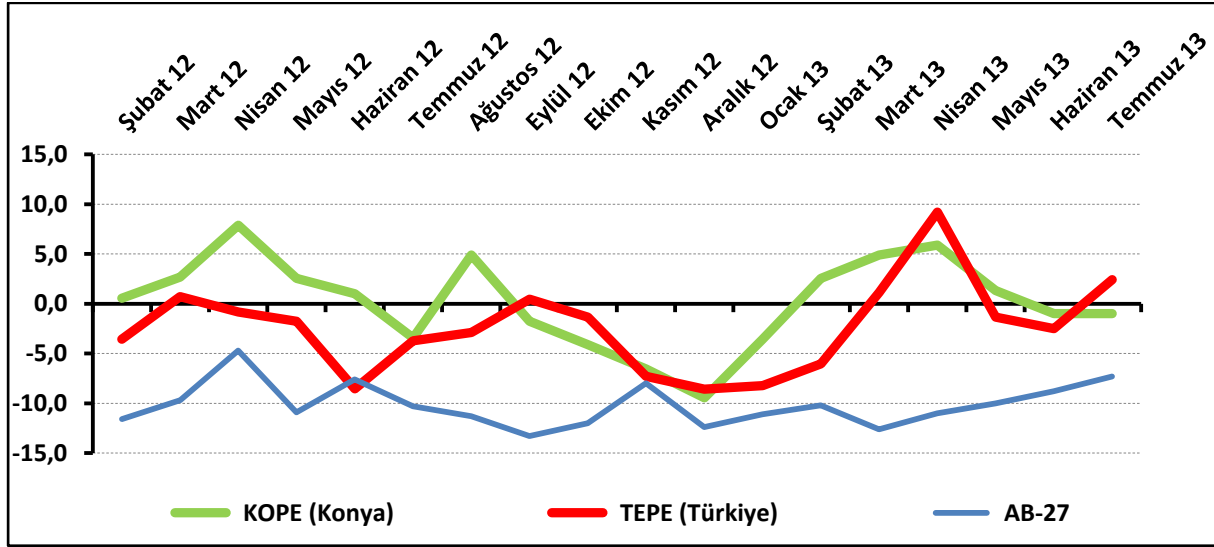
Konya perakendesi geçen yıla göre arttı:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Temmuz ayında KOPE sıfırın altında 1 değerini alırken TEPE 2,4 değerini aldı. Mayıs ve haziran aylarında düşen Konya perakendesi, temmuz ayında da negatif bölgede değer aldı. Konya perakendesi, temmuz ayında Türkiye genelinden daha kötü; AB-27'den daha iyi bir değer aldı. KOPE geçen yılın aynı dönemine göre 2,4 puan yükselirken, TEPE ise 6,1 puan yükseldi.

Konya perakendesinde önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş, satış ve satış fiyatı beklentileri arttı. İşlerin geçtiğimiz 3 aya göre ve geçen yılın aynı dönemine göre durumunda ise düşüş yaşandı. Konya'daki perakendecilerin yüzde 43,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artacağını beklerken, yüzde 56,5'i işlerin geçen yıla göre bugün daha kötü olduğunu düşündüğünü belirtti.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2012 - Temmuz 2013) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	---	0,6	2,7	7,9	2,6	1,0	-3,4	4,9	-1,8	-4,1	-6,6	-9,4
2013	-3,6	2,6	4,9	5,9	1,3	-1,0	-1,0					